

VASJA BRATINA

PREVAJALEC IN PUBLICIST

Jerneja Umer Kljun
Univerza v Ljubljani

1 Življenjepis

Vasja Bratina se je rodil 24. marca 1963 v Ljubljani. Odraščal je v Cerknem in srednjo šolo obiskoval v Idriji, nato pa je študij nadaljeval na Univerzi v Ljubljani, kjer se je sprva vpisal na Strojno fakulteto, a je študij po nekaj letih opustil. Preusmeril se je na področje duševnosti in duševnega zdravja ter od 1988 do 1999 delal kot samostojni psihoterapevt, od leta 1999 do 2000 pa kot supervizor pri Slovenskem društvu hospic. Že od študentskih let je na mnogih potovanjih in pozneje tudi intenzivnih jezikovnih tečajih poglobljal svoje znanje angleščine, italijanščine, francoščine in španščine, posvečal pa se je tudi poučevanju slovenskega jezika, saj je leta 1997 delal kot asistent na tečajih slovenščine za izseljence v Braziliji in Urugvaju, leta 1998 tudi v ZDA. Med letoma 1999 in 2000 je asistiral na tečajih za prevajalce v ustanovah Evropske unije v Luksemburgu.

Sredi devetdesetih let je Bratina v periodičnem tisku, zlasti v *Delu* in *Rodni grudi*, reviji za Slovence po svetu, začel objavljati prispevke, v katerih je obravnaval teme s področij ezoterike ter duhovne in osebne rasti, pisal pa je tudi reportaže, potopise, intervjuje in kritike. Ob koncu devetdesetih so izšli tudi njegovi prvi prevodi (npr. prevod in priredba mitov amazonskih staroselcev *Mesečevi madeži* v reviji *Gea*, 1999). Od leta 2000 se kot samostojni kulturni delavec posveča skoraj izključno prevajanju. Gl. tudi Grum 2018.

2 Prevajalsko delo

Vasja Bratina prevaja iz hrvaščine, angleščine in italijanščine. Leta 2000 je izšel njegov prvi obsežnejši prevod, in sicer *Mediterranski breviri* hrvaškega pisatelja in publicista

Predraga Matvejevića, čigar dela so, kot kaže, Bratini blizu, saj je med letoma 2003 in 2011 v *Delovih* Književnih listih objavljajl prevode odlomkov Matvejevićevih še neobjavljenih del (npr. *Zabodi na Jadranu*, 2002; *Kvašen ali nekvašen kruh*, 2005), člankov in esejev (npr. »Kruh in lakota«, 2007; »O judovstvu kot zaščiti«, 2008). Kot samostojni knjižni izdaji sta v Bratinovem prevodu izšla še Matvejevićeva eseja »Drugāčne Benetke« (2002) in »Kruh naš« (2009). Med drugimi deli, prevedenimi iz hrvaškega jezika, velja omeniti še *Zgodbe iz Vukovarja* Siniše Glavaševića (2010). Knjižne izdaje Bratinovih prevodov iz angleščine obsegajo zlasti žanrsko literaturo, ndr. kriminalni roman *Kambizova uganka* Paula Sussmana (2006), triler *Strahovlada* Michaela Crichtona (2008) in potopis *V Patagoniji* Brucea Chatwina (2008), ter besedila s področja duhovne rasti in osebnostnega razvoja.

Seveda pa osrednje mesto v njegovem prevajalskem opusu zasedajo prevodi sodobne italijanske književnosti, zlasti postmodernističnih piscev, kot sta Umberto Eco in Claudio Magris. Po prevodu Ecove fantazijske zgodovinske pripovedi *Baudolino* (2003) se je Bratina tako rekoč specializiral za Umberta Eca, saj se je med drugim udeležil tudi strokovnega delovnega srečanja Umberta Eca in Claudia Magrisa s prevajalci na knjižnem sejmu v Pulju leta 2006 (gl. Grum 2018), kmalu po izidu nagrajenih prevodov *Foucaultovega nihala* (2006) in *Skrivnostnega plamena kraljice Loane* (2007) pa sta v njegovem prevodu izšla še Ecova romana *Otok prejšnjega dne* (2007) in *Praško pokopališče* (2012) ter zbirki esejev *Po rakovi poti* (2009) in *Ustvarjanje sovražnikov* (2012). Poleg zbirke pripovedi *Mikrokozmosi* (2003) tržaškega pisatelja in esejista Claudia Magrisa je Bratina prevedel še njegov roman *Donava* (2006), med prevodi drugih vidnejših predstavnikov italijanske književnosti 20. in 21. stoletja pa velja omeniti vsaj še *Bes in ponos* Oriane Fallaci (2003), dokumentarni roman *Gomora* Roberta Saviana (2008) in *Družinski besednjak* Natalie Ginzburg (2013). Gl. tudi Lesničar Pučko 2008, Rugelj 2006.

Vasja Bratina je prejel več prestižnih nagrad za svoje prevode iz italijanskega jezika, med drugim sta s partnerico Rado Lečić za skupni prevod Magrisove kratke proze *Mikrokozmosi* leta 2004 prejela mednarodno literarno nagrado Umberta Sabe, za mojstrske in stilistično dovršene prevode romanov Umberta Eca (*Foucaultovo nihalo*, 2006, in *Skrivnostni plamen kraljice Loane*, 2007) pa je Društvo slovenskih književnih prevajalcev Bratini podelilo Sovretovo nagrado.

Vasja Bratina prevaja iz več jezikov, zlasti pa se je uveljavil kot prevajalec sodobnih hrvaških in italijanskih postmodernističnih piscev, kot so Predrag Matvejević, Claudio Magris in Umberto Eco, čigar leposlovna in neleposlovna dela zasedajo posebno mesto v prevajalčevem opusu. Za svoje prevode iz italijanskega jezika je prejel več prestižnih nagrad, posebno pa je cenjen tudi njegov prevod romana *Gomora* Roberta Saviana.

Bibliografija

- Grum, Martin. 2018. »Bratina, Vasja (1963–).« *Novi Slovenski biografski leksikon: 3. zv. Ble-But*, uredila Barbara Šterbenc Svetina. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. <http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi1020140/#novi-slovenski-biografski-leksikon>.
- Rugelj, Samo. 2006. »Vasja Bratina, prevajalec zadnjih treh romanov Umberta Eca (Foucaultovo nihalo, Baudolino, Skrivnostni plamen kraljice Loane).« *Bukla 2*, št. 14. <https://www.bukla.si/revija-bukla/intervju-vasja-bratina-prevajalec-zadnjih-treh-romanov-umberta-eca-foucaultov.html>.
- Lesničar Pučko, Tanja. 2008. »Po načelu otroške igre.« Intervju z Vasjo Bratino. *Dnevnik*, 15. januar 2008. <https://www.dnevnik.si/292601>.